

Inici

Llegir Barcelona: un passeig literari per la capital catalana

nuvibo

dc., 07/04/2021 - 08:16

LIRE BARCELONE
Promenade littéraire dans la capitale catalane
David Clusellas i Codina

Clusellas i Codina, David. *Lire Barcelone: promenade littéraire dans la capitale catalane*. Canet de Rosselló: Trabucaire, 2020. 169 p. ISBN 978-2-84974-282-2. 12 €.

De quina manera es van apropar els escriptors a Barcelona, entre 2002 i 2015? I què van decidir mostrar, i què criticar? David Clusellas escull sis autors, de diferents tradicions literàries, per respondre aquesta pregunta: dues escriptores catalanes (Mercè Ibarz, *A la ciutat en obres* [Quaderns Crema, 2002], i Marta Rojals, *L'altra* [La Magrana, 2014]), dos de castellans (Milena Busquets, *Hoy he conocido a alguien* [Ediciones B, 2015] i Eduardo Mendoza, *El secreto de la modelo extraviada* [Seix Barral, 2017]), i dos autors francesos (Mathias Enard, *Carrer Robadors* [Columna, 2013], i Grégoire Polet, *Barcelona!* [Angle, 2016]).

Les sis novel·les exploren la modernitat barcelonina i el desencant que provoca. Recorda allò que deia Balzac sobre l'amor i l'odi: no són pas oposats, sinó complementaris, com el palmell i el dors d'una mateixa mà. Com també passa amb la «vocació de modernitat» de Barcelona, al mateix temps prometedora i enganyosa, revolucionària i reaccionària, inspiradora i decebedora.

El llibre de David Clusellas és tan ric com frustrant. És ric en els seus exemples, en les seves reflexions sobre els estereotips literaris al voltant del barri del Raval (molts escriptors francesos s'han delectat en descripcions libidinoses del clàssic «districte cinquè» de Barcelona, p. 19-20, fet que ha provocat una reacció literària catalana, p. 30), o sobre la diglòssia literària (català-castellà) que sembla donar avantatge a la llengua castellana per evocar Barcelona (p. 73-74). Però el conjunt vacil·la entre la divagació literària, l'anàlisi sociològica i la crítica política binària («modernitat de la impostura» i «veritable modernitat», p. 159).

Les darreres pàgines descriuen una ciutat que sembla regenerar-se i, al mateix temps, enfonsar-se en la repetició. És fàcil d'entendre per què *Lire Barcelone* no compleix totes les seves promeses: probablement sigui impossible llegir una ciutat tan fugissera amb semblant superposició d'ulleres –literàries, històriques, econòmiques, urbanístiques, polítiques–. Potser l'esgotadora complexitat de

Barcelona requereix una visió miop, divertida i fragmentada?

Olivier Bickart

Professor de francès i de filosofia

(Traducció: A. Pons)

«Lire Barcelone: promenade littéraire dans la capitale catalane»

Clusellas i Codina, David. *Lire Barcelone: promenade littéraire dans la capitale catalane*. Canet de Rosselló: Trabucaire, 2020. 169 p. ISBN 978-2-84974-282-2. 12 €.

Comment les écrivains se sont-ils approchés de Barcelone, entre 2002 et 2015 ? Et qu'ont-ils décidé de montrer, et de critiquer ? David Cusellas choisit six auteurs, issus de traditions littéraires différentes, pour répondre à cette question: deux écrivaines catalanes (Mercè Ibarz, *Dans la ville en chantiers* [Tinta Blava, 2004], et Marta Rojals, *L'Autre* [Jacqueline Chambon, 2016]), deux castillans (Milena Busquets, *Hoy he conocido a alguien*[Ediciones B, 2015] et Eduardo Mendoza, *Les égarements de mademoiselle Baxter* [Points, 2017]), deux auteurs français (Mathias Énard, *Rue des voleurs* [Actes Sud, 2014], et Grégoire Polet, *Barcelona !* [Gallimard, 2016]).

Les six romans explorent la modernité barcelonaise, et le désenchantement qu'elle suscite. Cela rappelle ce que disait Balzac de l'amour et de la haine : non pas opposés, mais complémentaires, comme la paume et l'envers d'une même main. Il en est ainsi de la «vocation à la modernité» de Barcelone, à la fois prometteuse et mensongère, révolutionnaire et réactionnaire, inspirante et décevante.

L'ouvrage de D.Cusellas se révèle à la fois riche et frustrant. Riche de ses exemples, de ses réflexions sur les stéréotypes littéraires autour du quartier du Raval (de nombreux écrivains français se sont vautrés dans des descriptions libidineuses du Ve arrondissement de Barcelone, pages 19-20, ce qui a suscité une réaction littéraire catalane, p. 30), ou sur la diglossie littéraire (catalan-castillan) qui semble laisser l'avantage à la langue castillane pour évoquer Barcelone (p. 73-74). Mais l'ensemble hésite entre la divagation littéraire, l'analyse sociologique, la critique politique binaire («modernité de l'imposture» et «vraie modernité», p. 159).

Les dernières pages décrivent une ville qui semble se régénérer et s'abîmer en même temps dans la répétition. On comprend alors pourquoi *Lire Barcelone* ne tient pas toutes ses promesses : il est sans doute impossible de bien lire une ville aussi fuyante avec une telle superposition de lunettes - littéraires, historiques, économiques, urbanistiques, politiques. L'épuisante complexité de Barcelone demande peut-être un regard myope, amusé, parcellaire ?

Olivier Bickart

Professeur de français et de philosophie

tipus document

[llibres](#)

[Butlletí](#)

Blog de l'Escola de Libreria 2013-

[Facultat d'Informació i Mitjans Audiovisuals – Universitat de Barcelona](#)

[Gremi de Llibreters de Catalunya](#)

Segueix-nos també a:

El Blog de l'Escola de Libreria no subscriu necessàriament les opinions expressades pels autors dels articles.

RSS

Els continguts del blog de l'Escola de Libreria de la Facultat d'Informació i Mitjans Audiovisuals de Barcelona estan

subjectes a una llicència **[BY-NC-ND de CC](#)**.

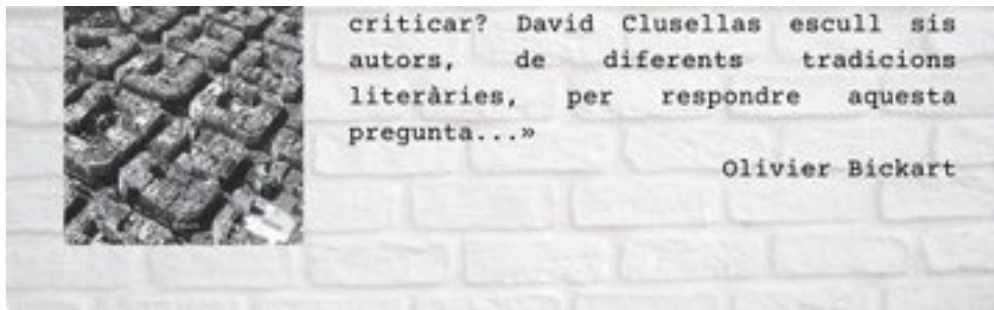
[Contacte](#)

Tuits de [@EdL_UB](#)

 Escola de Libreria
[@EdL_UB](#)

Nova ressenya al blog [@EdL_UB](#) «Lire Barcelone: promenade littéraire dans la capitale catalane» [@eltrabucaire](#) fima.ub.edu/edl/ca/llegir-... per Olivier Bickart

15h

 Escola de Llibreria
@EdL_UB

El festival de Angulema cancela su edición presencial | [@PublishNews_ES](#)
publishnews.es/materias/2021/...

Incrusta-ho

[Mostra-ho al Twitter](#)

[Entra](#)

Design by Adaptivethemes.com